

Мушибати бузурги уммати Исломи (Вафоти Паёмбар (с.в))

[Тоҷики – Tajiki – طاجيکيۃ]

Мисбоҳиддини Ҳомид

2010 - 1431

islamhouse.com

المصيبة الكبرى على الأمة الإسلامية

"وفاة النبي صلى الله عليه و سلم"

«باللغة الطاجيكية»

مصباح الدين حميد

2010 - 1431

islamhouse.com

Мусибати бузурги умати Исломи

(Вафоти Паёмбар (с.в))

Яке аз вазнинтарин мусибатҳое ки сари уммати исломи омад ин буд ки ваҳи илоҳи бо вафоти Пайғамбар (с.в) қатъ гардид.

Вақто ки Пайғамбар (с.в) амонаташро ба ҷо овард ва умматашро насиҳат кард нишонаҳой падруд гуфтаниш ин дунёро дар суҳанҳову амалҳояш намоён гардид.

Соли даҳуми ҳичри бист рузи рамазонро эътиқоф нишаст, дар ин ҳангом ҳазрати Ҷибриил (а.с) ду бор Қуронро ба у шунавонд, баъд аз ин ба духтараш Фотима (р.з) гуфт: *Фикр мекунам ки аҷалам қариб омадааст.*

Ва бо ҳазрати Муъоз видоъ гуфта уро васият карду ба Яман фиристод, ва ба у гуфт: *«Эй Муъоз шояд соли оянда манро дигар набини ва шояд аз назди ин масҷидам ва қабрам бигузари».*

Ҳазрати Муъоз мисли тифле ки аз модар чудо мегардад дар гиря афтод. Ва дар ҳаҷатулвидоъ низ чандин борҳо ба мардум ёдовар шуд ки шояд баъд аз ин сол дигар шуморо набинам, шояд бароям бори дигар ҳаҷ муясар нагардад.

Ва аз бузургтарин нишонай дигар низ нозил шудани ояти

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۱﴾ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ

الْإِسْلَامَ دِينًا ﴿۲﴾ المائدة: ۳

Яъне: «Имруз дини шуморо бароятон комил гардонидам ва неъматамро бароятон тамом кардам ва дини исломро бароятон пазируфтам»

Ва нишонай дигар нозил шудани сураи (Нарс) буд ки далолат бар тамом шудани муҳиматаш (вазифааш) мекард.

Ва дар авалҳои моҳи Сафар соли 11 ҳиҷри ба назди куҳи Уҳуд рафта бар шухадои Уҳуд намоз хонд.

Ва дар охири моҳи сафар дар нимашаб ба ғабристонии Бақиъ рафта аз Худованд барояшон мағфират талаб карду гуфт: *((Мо бо шумо мепайвандем))*

Аз ин корхояш вонамуд мешуд ки гуё ҳам бо зиндаҳо ва ҳам бо мурдаҳо падруд мегуянд.

Саршавии бемори

Рузи Душанбе дар охири моҳи сафар Паёмбар (с.в) дар Бақиъ намози чанозаеро ҳозир шуд, баъд аз он ки ба хонааш рафт, ҳазрати Ойша аз дарди сараш шикоят карда гуфт: Оҳ сарам, Паёмбар (с.в) гуфт: *«Балки манам эй Ойша оҳ аз дарди сарам».*

Ин саршавии беморияш буд локин бо вучуди ин ҳам миёни занҳояш рафтуомад мекард то ин ки маризияш шидат гирифт ва у дар хонаи Маймуна (р.з) буд.

Сипас Паёмбар (с.в) шуруъ кард, ба пурсидан аз ин ки ман фардо дар кучоям, ман фардо дар кучоям, мақсадаш аз ин суханаш рузи Ойша (р.з)-ро интизор буд, ва занҳояш ки мақсади уро фаҳмиданд, ба у иҷозат доданд ки ҳар кучое ки хоҳад онҷо бимонад, сипас аз хонаи Маймуна (р.з) хориҷ шуда миёни Фазл ибни Абос ва Али ибни Абутолиб пойҳояш дар замин шакида-шакида ба суй хонаи Ойша (р.з) равон шуданд, баъд аз онки дохили хонаи Ойша (р.з) шуданд каме дарди Паёмбар (с.в) шиддат гирифт, ва баъд аз чанде аз ҷояш бархосту ба суй масҷид равон шуд, баъд аз он ки намози мардумро хонд аз ҷояш бархосту хутбае пешкаш кард ва гуфт: *«Мардуми пеш аз шумо қабрҳои Паёмбарону солиҳонашонро сачдагоҳ қарор дода буданд, шумо қабрҳоро сачдагоҳ қарор надихед ман шуморо аз ин кор манъ мекунам»* боз гуфт : *«Лаънати Худо бар Яҳуду насрониҳо ки қабрҳои Паёмбаронро сачдагоҳ қарор доданд»* боз гуфт: *«қабри манро мисли бут ибодат накунед»*.

Сипас Паёмбар (с.в) худаширо барои қисос гирифтани пешкаш кард ва гуфт: «*Ҳарки сари ман даъвое дорад ин ман ҳастам*» ва барои ансориҳо васияти хайре карду гуфт: «*Бандаеро Худованд ихтиёр дод ки миёни беҳтарин неъматҳои дунё ва ончи ки дар назди у аст ихтиёр кунад, ва он банда ончи ки назди Худованд аст ихтиёр кард*»

Абусаъиди Худри (р.з) гуфт: Дар ин ҳангом Абубакр ба гиря афтод ва гуфт: Эй расули Худо падарону модаронамон фидой ту бод, мардум бо таъачуб гуфтанд: Бингаред ба ин муйсафед Паёмбар қиссаи мардеро ки Худованд уро ихтиёр додааст ки миёни неъматҳои дунё ва ончи ки назди Худованд аст ихтиёр кунад, ин муйсафед бошад ба у мегуяд падарону модаронамон фидои ту бод, Абусаъид мегуяд шахсе ки Худованд уро ихтиёр карданро, пешкаш кард худи Паёмбар (с.в) буд ва Абубакр ки олимтарини мо буд инро фаҳмида ва дарк кард.

(Дар он вақт мардуме ки ҳамсоияи масҷид буданд аз хонаҳояшон ба масҷид дар кушода буданд аз ҷумла ҳазрати Абубакр).

Вақто ки Абубакр ба гиря даромад Паёмбар (с.в) гуфт: «*Эй Абубакр гиря накун, боваритарини мардум дар молу*

суҳбаташ бо ман Абубакр аст, агар ман касеро аз уматонам халили худ мехондам Абубакрро мехондам локин дар ислом меҳрубониву бародарист, дар масҷид даре номонда ҳамаи дарҳо баста шаванд магар дари Абубакр».

Ин амри Паёмбар (с.в) ба хотири манзилату бузурги ҳазрати Абубакр буд, ва ҳамчунин ин кори Паёмбар (с.в) маънои онро медод ки У Абубакрро дар миёни ёронаш аз ҳама боло медонист.

Ин рузи чаҳоршанбе буд, ва рузи панҷшанбе беморияш шидат гирифт, дар онвақт Паёмбар (с.в) гуфт: *«Ба ман варақе биёред чизе навишта кунам ки баъд аз он гумроҳ нашавед»*

Ҳазрати Умар ки шидати бемории Паёмбар (с.в)-ро медид гуфт: Уро бигузored ки беморияш шиддат гирифтааст, назди шумо Қурон аст ва у бароятон кифоят аст, миёни онҳо ихтилоф шидат гирифт сипас Паёмбар (с.в) талаб кард ки уро танҳо гузоранд, ва дар ҳамон руз васят кард ки яҳуду насронихоро ва мушрикоро аз қазираи Араб берун созанд,

Ва гуфт: «*Ман барои шумо ду чизеро боқи мондаам ки агар ба он ду чанг занед ҳечгоҳ гумроҳ нахоҳед шуд Китоби Худованд ва Суннати ман*».

Бо вучуди шадид будани бемории Паёмбар (с.в) У намозхояшро дар масҷид мехонд, дар он руз ки рузи панҷшанбе буд Паёмбар (с.в) хост ки намози Хуфтанро дар масҷид бихонад, барои ҳамин дар тағорае шустушӣ кард то ки шидати ҳарораташ каме поён биёяду хушёртар шавад, сипас хост ки аз ҷояш бархезад локин беҳуш шуда афтод ва вақто ки ба ҳуш омад боз бо об шустушуй кард ва хост ки биравад локин боз беҳуш афтод сипас боз хост ки биравад локин ин дафъа ҳам беҳуш афтод, ва дар охир вақто ки ба ҳуш омад амр кард ки Абубакр имом шуда намози мардумро бихонад

Сипас Абубакр ҳамай он рузҳо намози мардумро хонд ки ҳамаги ҳабдаҳ намоз буд (яъне адади намозхое ки Абубакр дар зиндагии Паёмбар св пеш даромад ҳабдаҳ намоз буд).

Ва рузи шанбе Паёмбар (с.в) каме дар баданаш беҳтариеро ҳис карду така ба ду мард дар сафи намоз ҳозир шуд, дар ин ҳангом Абубакр (р.з) имом буд, ин ду мард Паёмбарро дар тарафи чапи Абубакр шинонданд мардум ба Абубакр иқтидо карда буданд ва Абубакр ба

Паёмбар (с.в) иқтидо карда буд ва такбири Паёмбар (с.в)-ро ба гуши мардум мерасонд.

Рузи якшанбе Паёмбар (с.в) ҳамаи ғуломонашро озод кард ва ҳафт диноре ки дар хона дошт онҳоро низ садақа кард, ва силоҳҳояшро ба мусулмонон ҳадя кард, сипас вақто ки шаб шуд ҳазрати Ойша чароғашро ба зане фиристод ва аз у талаб кард ки каме дар чароғаш равған бирезад, ва сипари Паёмбар (с.в) дар назди яҳудие дар муқобили си соъ аз ҷав мурҳун (ҳамчун замонат) дода шуда буд.

Вақто ки рузи душанбе шуд рузи навбати ҳазрати Ойша буд, Ҳазрати Абубакр вақто ки намози бомдодро бо мардум мехонд Паёмбар (с.в) пардаро аз хонаи Ойша як тараф карду назар карда табасум кард, Абубакр вақто ки инро ҳис кард, фикр кард ки Паёмбар (с.в) мехоҳад дар намоз ҳозир шавад ба ҳамин хотир каме ба қафо рафтун Паёмбар (с.в)-ро пеш даровардани шуд, ва мусулмонон аз ҳис карданашон вучуди Паёмбар (с.в) ро дар масҷид, аз хушҳоли қариб ки аз намозашон берун оянд, Паёмбар (с.в) бо дасташ ба онҳо ишора кард ки намозатонро идома диҳеду худаш баргашта ба хонааш даромада пардаро маҳкам кард.

Дар ҳамин руз Фотима (р.з) ро ба наздаш хонду дар гушаш чизе гуфт, ки ба гиря омад ва чанд вақте сипари нашуда боз ба гушаш чизе дигаре гуфт ки ба ханда омад, Ойша (р.з) аз у пурсид ки бароят чи гуфт, локин қоил нашуд то ин ки Паёмбар (с.в) аз дунё гузашт, сипас гуфт ки паёмбар (с.в) ба у гуфта будаст ки у дар ҳамин маризияш аз дунё хоҳад гузашт, ва ин сабаби ба гиря омаданаш будааст, ва сабаби хандиданаш ин будааст ки Паёмбар (с.в) дуоумбора уро гуфта будаст ки аввалин шахсе ки аз аҳлаш бо у мепайвандад Фотима (р.з) аст, ва уро башорат дода будааст ки у сарвари занҳои дунёву охират аст.

Сипас маризии Паёмбар (с.в) шидат гирифт, ва заҳре ки дар Хайбар аз ҷониби зани яҳуди хуронда шуда буд дарду аламашро шидат бахшид, дар ин асно Паёмбар (с.в) гуфт: *«Лаънати Худо бар Яҳуду насрониҳо ки қабрҳои Паёмбаронро сачдагоҳ қарор доданд»* боз гуфт: *«Дар қазираи араб набояд ду дин бапо бошад»* ва дар охир гуфт: *«Ассалот Ассалот ва мо малакат аймонукум»* ва ин охирин васяте буд ки Паёмбар (с.в) бар умматонаш кард буд, яъне охирин суханаш буд.

Эҳтизор ё сакароти мавти Паёмбар (с.в) наздик шуд, ҳазрати Ойша паёмбар (с.в)-ро дар бағалаш така дода сари уро дар болои синай худ гузошт дар ин ҳангом Абдурахмон бародари Ойша (р.з) дар дасташ мисвоке дохили хона шуд Паёмбар (с.в) ба мисвоки дасти у бо диққат назар меандохт ҳазрати Ойша фаҳмид ки У мисвок мехоҳад ва аз у пурсон шуд Паёмбар (с.в) бо ишора бале гуфт: Ҳазрати Ойша мисвокро бо дандонҳояш мулойм карду ба Паёмбар (с.в) дод ва у бо шиддат дандонҳояшро мисвок мекард ва дар наздаш дар коса обе буд ки дасташро дар он тар мекарду дар руяш мемолид ва мегуфт: *«Лоилоҳа иллаллоҳ ин лилмавти ласакарот»*

Сипас ангушташро ба боло бардошту бо садои паст гуфт:

«مع الذين أنعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء و الصالحين، اللهم

اغفر لي وارحمني وألحمني بالرفيق الأعلى، اللهم الرفيق الأعلى»

«Ҳамроҳи онҳое ки Худованд барояшон инъом кард аз Паёмбарону, Сиддиқону, Шаҳидону, Солиҳон, Бор Худоё манро раҳм кун ва бо рафиқи аълоям бипайванд, бор Худоё рафиқи аълоямро мехоҳам»

Калимаи охирро се бор такрор карду руҳи покаш аз баданаш хориҷ шуда дасташ ба замин мойл шуд, ва ин дар рузи душанбе 12 рабиъулаввал соли 11ҳиҷри дар вақти намози пешин дар умри 63 солаги буд.

(Инно лиллоҳи ва инно илайҳи рочиъун).

Ин хабар миёни саҳобаҳо паҳн гашт ва дунё дар назарашон торик гашт ва қариб буд ки аз ғаму андуҳ беҳуш ба замин афтанд.

Чунки онҳо аз беҳтарини рузҳои Мадинаро рузе медонистанд ки Паёмбар (с.в) дар он руз дохили Мадина шуда буд, ва бадтарин ва шумтарин рузе ки ба сарашон омад рузе буд ки Паёмбар (с.в) дар он аз шаҳри Мадина реҳлат кард ва онҳо ба монанди тифли аз модар ҷудо шуда гиря мекарданд ва баъзеашон ин ҳодисаро бовар намекарданд.

Аз ҷумла ҳазрати Умар (р.з) аз ҷояш бархосту гуфт: Паёмбар (с.в) намурдааст ва намемирад то ин ки Худованд тамоми мунофиқонро аз байн набарад, ва шуруъ кард ба таҳдид кардан ба ин ки ҳарки бигуяд Паёмбар (с.в) мурдааст гардани уро хоҳад зад, ва саҳобаҳо бошанд дар атрофи масҷид дар ҳайрат мондаву даҳшатзада буданд.

Абубакр (р.з) бошад вақто ки дар маризии Паёмбар (с.в) сабукиро ҳис кард дар субҳи он рӯз ба назди ойлаш ки дар Сунҳ қаряе дар атрофи Мадина хона дошт рафта буд, хангоме ки Паёмбар (с.в) аз дунё гузашт Абубакр (р.з) баргашта омаду бо касе сухан ногуфта дохили хонаи Ойша (р.з) шуд ва дид ки Паёмбар (с.в) бо бурдае пушонида шуда буд, руй Уро кашф карда бусиду ба гиря афтода гуфт: Падару модарам фидоят бод Худованд барои ту ду маргро нанавиштааст, аммо марге ки дар насибат буд уро чашиди. (яъне баъд аз он ки ин маргро чашиди дигар он ба сарат нахоҳад омад)

Сипас ба масҷид дохил шуда дид ки Умар (р.з) мардумро таҳдид карда истодааст ва намегузорад ки касе дар бораи марги паёмбар (с.в) сухане бигуяд,

Ба Умар (р.з) гуфт: Эй Умар дар чоят бишин локин Умар (р.з) нанишаст, Абубакр болои минбар баромад, мардум Умар (р.з) ро тарк карда назди Абубакр рафтанд Абубакр (р.з) ҳамду сано хонду гуфт: Ҳарки Муҳаммадро мепарастид Муҳаммад вафот кард ва ҳарки парвардигори Муҳаммадро мепарастид Парвардигори у зиндаву ҷовид аст, ва ин оятро хонд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ

قُتِلَ أُنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ

الشَّكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ آل عمران: ١٤٤

«Шубҳае нест, ки Муҳаммад паёмбарест, ки пеш аз ӯ паёмбароне дигар будаанд. Оё агар бимирад ё кушта шавад, шумо ба дини пешини худ бозмегардед? Ҳар кас, ки бозгардад, ҳеҷ зиёне ба Худо нахоҳад расонид. Худо шукргузoronро подош (мукофот) хоҳад дод».

Ибни Аббос мегуяд: Валлоҳи ки мардум мисли он буданд ки гуё намедонистанд ки Худованд дар қурон чунин ояте нозил карда буд.

Вақто ки Абубакр ин оятро тиловат кард ман касеро надидам магар ин ки ин оятро аз даҳони Абубакр гирифта тиловат мекард.

Умар (р.з) мегуяд: Валлоҳ ки ман бовар надоштам ки Паёмбар (с.в) вафот кардааст то ин ки Абубакр ин оятро хонд ва ман акнун фамидам ки дар ҳақиқат Паёмбар (с.в) вафот кардааст. Сипас беҳуд шудам ва пойҳоям дигар

кувати бардоштанамо накарданд ва бе ҷону дармон ба замин афтодам ва яқин кардам ки Паёмбар (с.в) вафот кардааст.

Рузи сешанбе Паёмбар (с.в)-ро бо либосҳояш Ҳазрати Абосу Али (р.з) ва ду фарзанди Абос ва Шақрон мавлои Паёмбар (с.в) ва Усома ибни Зайд ва Авс ибни Хавла уро аз чашмае ки доймо аз у менушид чашмай Ғарас буд шустушуй карданд.

Уро бо обу Сидр се бор шустушуй карда ва дар се кафани сафед кафан карданд.

Сипас мардум бидуни имом даҳ нафари шуда бо навбат даромада ба у намоз хонданд ва аввалин касоне ки ба у намоз хонданд қабилай Паёмбар (с.в) сипас муҳочирин сипас ансор сипас кудакону занҳо буданд.

Ва рузи сешанбе шаби чаҳоршанбе уро ба хок супурданд Падару модарам фидояш бод!